

Till

Socialdepartementet
Dnr S2017/02007/FST

Remissvar på Ds 2017:12 från Riksföreningen för SAS, socialt ansvarig samordnare

Riksföreningen är en riksomfattande ideell förening för yrkesverksamma socialt ansvariga samordnare, SAS. Riksföreningen startade hösten 2016 och är religiöst, politiskt och fackligt obunden. Föreningens syfte är att vara med och påverka dagens och morgondagens socialtjänst.

Riksföreningens funktionsbeskrivning för SAS:

- Säkra att processerna för bedömning, beslut, verkställighet och samverkan inom socialtjänsten är ändamålsenliga och väl fungerande.
- Säkra att den enskilde får sina behov prövade i en rättssäker myndighetsutövning.
- Säkra att den enskilde får insatser av god kvalitet som är individuellt utformade och utgår från den enskildes delaktighet och inflytande.
- Säkra att dokumentationen förs i den omfattning som föreskrivs i lag och föreskrift (SoL, LSS, LVM, LVU).
- Säkra att Lex Sarah rapporter utreds och anmäls enligt Socialstyrelsens föreskrift SOSFS 2011:5.

Riksföreningen vill med anledning av Ds 2017:12 lämna ett remissvar. Riksföreningen ser en farhåga med att innehållet riktar in sig mer på vilka insatser som erbjuds än vilka behov som föreligger för stödet. Sedan Socialstyrelsen föreslog Äldres behov i centrum, numera Individens behov i centrum som arbetsmodell har fler och fler kommuner arbetat aktivt för att införa modellen i sina kommuner. IBIC syftar till att gå från insatsstyrd verksamhet till behovsstyrd verksamhet. Om Ds 2017:12 går igenom ser riksföreningen för SAS konsekvenser för den behovsdrivna utvecklingen som pågår.

Riksföreningen för SAS, socialt ansvarig samordnare

Riksföreningen vill påtala att socialtjänstlagen ska forma stödet utifrån individuella förutsättningar: *Den enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Biståndet ska utformas så att det stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv.*

I Ds 2017:12 beskrivs att hemtjänst, trygghetslarm, matleverans samt korttidsplatser kan komma att ingå i de insatser som kan ges med förenklat beslutsfattande. Samtliga av dessa insatser ges utifrån den enskildes individuella stöd och stödet ska ges så att den enskilde ges möjlighet att stärka sina möjligheter att leva ett självständigt liv. Om förenklat beslutsfattande införs anser riksföreningen att uppdraget att erbjuda rätt stöd förflyttas från myndighetsutövningen till omsorgspersonalen. Att omsorgspersonalen redan idag anpassar stödet efter dagsform och kraft hos den enskilde är grunden i socialt arbete och anses inte stärkas i och med Ds 2017:12. Riksföreningen anser att den beställning/uppdrag som lämnas över till verkställigheten efter beslut om insats beskriver behov och hur behoven ska tillgodoses vilket ökar förutsättningarna, möjligheterna för omsorgspersonalen att forma en genomförandeplan, tillsammans med den enskilde, som är målinriktad och tydlig.

Ytterligare en konsekvens är att uppföljningen och utvärderingen av stöden ska utgå från de lokalt utformade riktlinjerna och den enskildes upplevelse av kvalitén. Genom att begränsa myndighetsutövningen innebär det svårigheter att följa den enskildes behov över tid. Uppföljningen kan komma att bli som en fristående aktivitet från den process som pågår över tid.

Riksföreningen ser också konsekvenser kring den dokumentationsskyldighet som ska föreligga om förenklat beslutsfattande går igenom. Det innebär att det är upp till omsorgspersonalen att forma uppdraget tillsammans med den enskilde. Om avvikelse från plan görs ska detta dokumenteras. Hur ska personalen vet att det sker avvikelser från plan när det ska vara upp till den enskilde att byta ut olika tjänster inom ramen för förenklat biståndsbeslut.

Att införa nya boendeformer kan möjliggöra en ökad trygghetskänsla hos de enskilda. Detta bör dock inte vara ett ansvar för äldreomsorgen utan bör vara ett samhällsgemensamt ansvar att se till att det finns bostäder som är anpassade efter kommunens invånare.

Det har genom åren skapats en äldreomsorg som ställer krav på systematiskt kvalitetsarbete och behovsstyrd omsorg; IBIC, ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, BPSD, Senior alert, palliativa registret, genomförandeplaner, nationella värdegrunden, förtydligandet i socialtjänstförordningen, SKL's rekommendation "Sätt ljus på natten", med mera, med mera. Riksföreningen ser hellre att dessa kvalitetsarbeten stärks och ges ekonomiska förutsättningar att fortsätta utvecklas än att införa förenklat beslutsfattande och ytterligare boendeformer.

Riksföreningen för SAS, socialt ansvarig samordnare anser att ytterligare utredning och analys krävs kring förenklat beslutsfattande och ytterligare boendeformer. Riksföreningen för SAS, socialt ansvarig samordnare anser att det som tas upp i Ds 2017:12 bör ingå i översynen av socialtjänstlagen, ID-nummer: Dir. 2017:39.

Riksföreningen för SAS, socialt ansvarig samordnare

Riksföreningen för SAS, socialt ansvarig samordnare